

[Aksel Larsen.]

sige, at der vist er få, der har så betrygget en tilværelse som de, der er indespærret i Horsens' tugthus, men jeg tror ikke, de har det morsomt eller rart. (Oluf Pedersen: De har det heller ikke rart i Rusland!). Jo, de har det rart i Rusland. Det ærede medlem hr. Oluf Pedersen kender jo ikke et klap til forholdene i Rusland og skulle derfor hellere holde sig fra afbrydelser.

Det, der er brug for, er en formulering af paragraffen, så det ikke bliver en paragraf, der giver regeringen eller rigsdagen mulighed for at indføre pligtarbejde eller tvangsarbejde — og sådan er denne paragraf formuleret. Det, vi har brug for, er en paragraf, der utvetydigt fastslår retten til arbejde, og en sådan har jeg foreslået, sålydende: Enhver har ret til arbejde, til frit valg af beskæftigelse, til retfærdige og gunstige arbejdsvilkår, til beskyttelse mod arbejdsløshed. Må jeg tillade mig at spørge, hvorfor man ikke fra de andre partier kan acceptere denne formulering. Det er en formulering, de øvrige partiers repræsentanter har stemt for i december 1948 i De Forenede Nationers plenarforsamling, at sådan skulle det være i hele verden. Nu drejer det sig om Danmark. Hvorfor vil man så ikke have den formulering ind i grundloven? Vi foreslår, at den kommer ind i stedet for den tvivlsomme formulering, de 5 partier har foreslået, og vi gør det, fordi vi mener, at den enkelte bør have en juridisk ret til arbejde. Samfundet må skaffe arbejde; der er jo muligheder for det, som vi har påpeget i det forslag til beslutning, vi har fremsat, og som desværre endnu ikke er kommet til behandling herinde. Hvis samfundet ikke vil eller ikke kan skaffe den enkelte arbejde på retfærdige og gunstige vilkår, ja, så er det vor mening, at samfundet må betale erstatning til de arbejdsløse, og vi må bort fra de uværdige tilstande, vi har, hvor man forlanger, at betingelsen for at få arbejdsløshedsunderstøttelse er, at man har betalt fantastiske kontingenter til arbejdsløshedsforsikringen. Det er da ikke sådan, at hvis en mand, der går korrekt på gaden, bliver

kørt ned af en bil, får han kun erstatning, hvis han selv har forsikret sig; nej, så er det bilisten, der skal betale. Ja, men det er heller ikke arbejderne, der er skyld i arbejdsløsheden, og det er ganske urimeligt at forlange, at de skal betale disse fantastiske kontingenter til arbejdsløsheds-kasserne. Hvis frihedsrettighedsbestemmelserne bliver forbedret i denne retning, kommer de virkelig til at betyde noget, og jeg henstiller dette til overvejelse.

Jeg vil samtidig sige, at de kan sikres på forskellig måde, dels gennem domstolene, dels gennem den ombudsmand, man stiller forslag om. Jeg er imidlertid ikke tilfreds med den udformede paragraf om ombudsmanden, der skal være borgernes rigsdagsvalgte tillidsmand overfor administrationen og domstolene, for som den er formuleret, er den en ren og skær løfteparagraf. Rigsdagen kan i denne måned vedtage en lov om en ombudsmand, og om to år kan man ophæve loven, og så er der ingen ombudsmand. Hvis man vil have en ombudsmandsordning, skal den fastlægges i grundloven, så rigsdagen er tvunget til at indføre en ombudsmandsordning.

Hvad folkerepræsentationen angår, må jeg med det samme sige, at jeg håber, man som resultat af forhandlingerne her vil nå til, at folkerepræsentationen ikke kaldes „rigsdag“, hvilket efter min mening ikke er et dansk, men et tysk ord, men at man vælger et eller andet ord, hvori der indgår det gamle danske ord „ting“, enten man så vil kalde det „folketinget“, eller man vil kalde det „lovtinget“, eller man blot vil kalde det „tinget“, og meget taler for, at man skulle vælge det sidste som det korteste, det enkleste og det ældste. Ja, det er for mig ikke væsentligt, men det forekommer mig, at man burde holde sig til det gode danske ord og begreb „ting“.

Jeg er glad over, at man i udformningen af grundlovsforslaget er nået til, at folkerepræsentationen er blevet selvstændig eller omtrent selvstændig overfor regeringen, men det forekommer mig dog, at man kunne udforme bestemmelsen om parlamentarismen noget bedre, end man har udformet den.